

DUYÊN SINH PHÁP

DUYÊN SINH PHÁP

Trưởng lão Thích Thông Lạc

Trích: **Mười hai cửa vào đạo**

Thế nào là lý duyên sinh pháp? Chúng ta hãy lắng nghe đức Phật dạy: **“Già chết là pháp hữu vi, là vô thường, duyên sanh biến hoại tánh, biến diệt tánh, ly tham tánh, đoạn diệt tánh. Và tất cả 12 nhân duyên đều là như vậy.**

Này các Tỳ kheo, vị Thánh đệ tử thấy như chơn với chánh trí tuệ lý duyên khởi này và các pháp duyên sinh này, nên chắc các vị ấy không có những câu hỏi về quá khứ: Ta có mặt trong quá khứ? Ta không có mặt trong quá khứ? Ta là gì trong quá khứ? Ta có mặt như thế nào trong quá khứ? Trước ta là gì? Và nay trong quá khứ ta là gì?

Về tương lai cũng vậy, không có những câu hỏi: Ta có mặt trong tương lai? Ta không có mặt trong tương lai? Ta sẽ làm gì trong tương lai? Ta có mặt như thế nào trong tương lai? Hay trước trong tương lai ta là gì, và nay trong tương lai ta sẽ là gì?

Hay nay các vị ấy sẽ khởi lên những nghi ngờ về tự mình trong hiện tại như sau: “Ta hiện có mặt? Ta hiện không có mặt? Ta hiện là gì? Ta hiện có mặt như thế nào?”. Sự kiện như vậy không xảy ra? Vì sao? Vì rằng vị Thánh đệ tử, này các Tỳ kheo, đã khéo thấy như chơn với chánh trí tuệ, định lý duyên khởi này, với các pháp DUYÊN SINH này, thì không bao giờ có những câu hỏi ngớ ngẩn như trên, không bao giờ có những câu hỏi điên đảo như trên”. (53 Tương Ưng tập 2)

DUYÊN SINH PHÁP

Khi đã hiểu lý **DUYÊN KHỞI** với các pháp **DUYÊN SINH**, thì chúng ta không còn nghi ngờ đặt ra những câu hỏi ngớ ngẩn mà từ xưa đến nay người ta đã đặt ra, những câu hỏi mà không có câu trả lời: “Con người từ đâu sinh ra? Chết đi về đâu?”

Câu hỏi được đặt ra với những người thông suốt 12 nhân duyên đều biết ngay họ là những người đang sống trong **VÔ MINH**.

Bởi con người có mặt trong cuộc sống hôm nay là do 12 nhân duyên hợp khởi, chứ không có kiếp người trong quá khứ, cho nên nếu chúng ta hỏi: “Ta có mặt trong quá khứ? Ta không có mặt trong quá khứ? Ta là gì trong quá khứ? Ta có mặt như thế nào trong quá khứ? Trước ta là gì? Và nay trong quá khứ ta là gì?”. Vì hỏi như vậy tức là không hiểu 12 nhân duyên.

Khi hiểu 12 nhân duyên thì trong quá khứ chúng ta chẳng có gì cả, tức là không có đời trước. Cho nên nói có đời trước là người không hiểu 12 nhân duyên. Đời trước tôi là Khổng Minh Gia Cát Lượng, đời sau tôi là Trương Lương... Đó là những người sống trong **TƯỚNG TRI** chứ không phải sống trong **LIỄU TRI**.

Khi ngộ được 12 nhân duyên thì không có kiếp trước mà chỉ có kiếp hiện tại mà thôi.

Khi ngộ 12 nhân duyên thì chúng ta không có những câu hỏi: “Ta có mặt trong tương lai? Ta

không có mặt trong tương lai? Ta sẽ làm gì trong tương lai? Ta có mặt như thế nào trong tương lai? Hay trước trong tương lai ta là gì, và nay trong tương lai ta sẽ là gì?”. Có những câu hỏi như vậy là chúng ta trở thành những người ngớ ngẩn chưa hiểu 12 nhân duyên. Vì 12 nhân duyên xác định con người chỉ do 12 nhân duyên hợp lại mà thành trong kiếp hiện tại. Cho nên trong tương lai chúng ta chẳng có gì cả.

Trong hiện tại chúng ta có mặt, có cuộc sống như thế này mà 12 nhân duyên hỏi rằng: *“Ta hiện có mặt? Ta hiện không có mặt? Ta hiện là gì? Ta hiện có mặt như thế nào?”.* Hỏi như vậy là những người chưa am tường 12 nhân duyên. Vì 12 nhân duyên đã xác định chúng ta có mặt trong hiện tại là do các duyên hợp lại mà thành chứ không có cái gì là chúng ta cả. Cho nên nếu không có 12 nhân duyên hợp lại thì không có con người trên hành tinh này. Như vậy con người có mặt trên hành tinh này chỉ là con người duyên hợp, chứ con người thật là con người thì không bao giờ có. Đó là đôi mắt nhìn của đức Phật qua 12 nhân duyên, còn chúng ta nhìn với đôi mắt **VÔ MINH** nên có con người thật trong hiện tại, quá khứ và vị lai.

Trưởng lão Thích Thông Lạc

Trích: **Mười hai cửa vào đạo**